

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.3.2018
SWD(2018) 85 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta

**o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v
Uniji in nadomestil za pretvorbo valut**

{COM(2018) 163 final} - {SWD(2018) 84 final}

Povzetek
Ocena učinka spremembe Uredbe (ES) št. 924/2009 zaradi zmanjšanja stroškov čezmejnih plačil v Skupnosti
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? V čem je težava?
Visoki stroški čezmejnih plačil (6 % vseh plačil v EU) so ovira za dokončanje enotnega trga. Ta težava je bila odpravljena v državah euroobmočja, v katerih čezmejne in domače transakcije v eurih stanejo enako. Nasprotno pa je treba za čezmejna plačila v valutah, ki niso euro, ali v eurih iz držav zunaj euroobmočja plačati visoke pristojbine, ki ustvarjajo družbo dveh kategorij uporabnikov plačilnih storitev v EU. V eni kategoriji je velika večina, ki je deležna koristi enotnega območja plačil v eurih, v drugi pa manjšina, ki živi na območjih razmeroma majhnih valut in plačuje visoke stroške za vse svoje čezmejne transakcije. Ti visoki stroški so odraz majhnega obsega in pomanjkanja sodobnih infrastruktur pri valutah, ki niso euro, pa tudi premalo konkurenčnega in regulativnega pritiska na ponudnike plačilnih storitev, da bi nizke stroške transakcij v eurih prenesli na uporabnike v državah zunaj euroobmočja.
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
Cilj te pobude je zmanjšati pristojbine za čezmejna plačila po vsej EU in s tem prispevati k boljši vključitvi vseh državljanov in podjetij EU v gospodarstvo EU. To je treba doseči z uskladitvijo pristojbin, ki se zaračunajo za čezmejne transakcije, s tistimi, ki se uporabljajo za domače transakcije, hkrati pa zagotoviti, da se zaradi tega ne bi povečale pristojbine za druge storitve. Poleg tega bi morali biti ob vsaki pretvorbi valute pri opravljanju čezmejne transakcije za uporabnike plačilnih storitev zagotovljeni preglednost nadomestil in, če je ustrezno, primerljivost možnosti.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
Države članice zunaj euroobmočja bi lahko same sprejele zahtevane ukrepe, kar je predvideno med možnostmi v Uredbi št. 924/2009. Vendar je to možnost izkoristila samo ena država članica, pri čemer ni znakov, da bi ji druge sledile. Prav tako ni verjetno, da bo ta težava razrešena v bližnji prihodnosti tako, da bi se države zunaj euroobmočja temu območju pridružile, kot se je pričakovalo ob prvotni uvedbi načel Uredbe št. 924/2009 leta 2001. Scenarij za odpravo ovir na enotnem trgu, povezanih s stroški čezmejnih transakcij, se zato ni uresničil. Zato so potrebni ukrepi na ravni EU.

B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
Ker se brez zakonodaje EU težava ni rešila, so bile preučene štiri možnosti politike, pri čemer so vse zajemale razširitev načela izenačitve stroškov domačih transakcij v nacionalni valuti s stroški za čezmejne transakcije: (1) v nacionalni valuti; (2) v nacionalni valuti in eurih; (3) samo v eurih; (4) v kateri koli valuti držav članic EU, ne glede na to, kje se transakcije opravljajo. Tretja možnost je učinkovita, saj so sodobne infrastrukture za čezmejna plačila v eurih na voljo vsem ponudnikom plačilnih storitev tudi v državah zunaj euroobmočja. Večina čezmejnih transakcij v državah zunaj euroobmočja se opravi v eurih, tako da bi tretja možnost zajela velik delež čezmejnih transakcij. Ker so transakcije v eurih poceni, je tveganje povišanja pristojbin za domače transakcije, da

bi se navzkrižno subvencionirale drage čezmejne transakcije v valutah, ki niso euro, majhno. Tretja možnost je tudi skladna z dolgoročnim ciljem, da bi euro postal skupna valuta vseh držav članic. Za zainteresirane strani bi bila ta možnost tudi najbolj sprejemljiva.

Kdo podpira katero možnost?

Ponudniki plačilnih storitev bi dali prednost ohranjanju obstoječega stanja, vendar bi bila tretja možnost zanje najbolj sprejemljiva, če bi se sprejemala zakonodajna pobuda. Za uporabnike plačilnih storitev bi lahko bili koristnejši možnosti 2 in 4, če ponudniki plačilnih storitev ne povišajo drugih cen (pristojbin za upravljanje računa, pristojbin za pretvorbo valut), za navzkrižno subvencioniranje dragih čezmejnih transakcij v valutah, ki niso euro. Evropski parlament bi si želel, da se v področje uporabe vključi več transakcij, za države članice pa se lahko pričakuje, da bodo dale prednost možnosti 3, glede na to, da niso prostovoljno uresničile možnosti 1 in 2, kot je predvideno v sedanji Uredbi št. 924/2009.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Ocenjuje se, da povprečne cene za čezmejne transakcije v eurih v državah zunaj euroobmočja trenutno znašajo 8 EUR za kreditni prenos, 0,40 EUR za plačilo s kartico in 2,30 EUR za dvig gotovine. V okviru prednostne možnosti bi se te cene znižale na cene domačih transakcij v lokalni valuti, ki povprečno znašajo 1 EUR, 0 EUR oziroma 0,63 EUR. Ob predpostavki, da se delež transakcij v eurih glede na vse čezmejne transakcije ne bo zmanjšal, bi lahko uporabniki plačilnih storitev po pričakovanih prihranili 900 milijonov EUR letno. Poleg tega bi imeli koristi od preglednejših in manj zapletenih struktur pristojbin, kar bi lahko privedlo do večje konkurence. Z nižjimi stroški čezmejnih transakcij bi se spodbudilo globlje gospodarsko povezovanje EU in posledično produktivnejše in konkurenčnejše gospodarstvo. Lahko bi se ustvarile tudi politične koristi, saj bi bila ta pobuda državljanom prijazna, podobno kot uredba o gostovanju na področju telekomunikacij, čeprav bi imela manjši vpliv na življenje državljanov.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Ponudniki plačilnih storitev bi izgubili enak znesek prihodkov, kot bi ga prihranili uporabniki, vendar bi se te izgube lahko dolgoročno ublažile z večjim obsegom transakcij. Dodatni stroški, ki bi jih imeli javni organi (nadzorniki) z izvrševanjem te uredbe, bi bili zanemarljivi.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?

MSP v euroobmočju lahko pričakujejo večje povpraševanje iz držav članic zunaj euroobmočja, v katerih predstavljajo visoke pristojbine za čezmejna plačila precejšnjo oviro. MSP v državah članicah zunaj euroobmočja bodo lahko s poceni plačili dosegla vse prebivalce in podjetja EU in ne samo prebivalstva v svoji matični državi. Tako bodo bolj pripravljena na konkurenco na enotnem trgu. Najmanjša MSP bodo imela največ koristi, saj se o pristojbinah, ki jih plačujejo za čezmejna plačila, ne morejo pogajati.

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Ne pričakuje se nobenih znatnih učinkov za nacionalne proračune in uprave.

Ali bo prišlo do drugih znatnih učinkov?

Ponudnikom plačilnih storitev se bodo ob izvedbi pobude prihodki zmanjšali, zato bi lahko kot protiukrep za nadomestitev teh izgub prihodkov uporabili stroške pretvorbe valut, saj teh stroškov uporabniki plačilnih storitev ne poznajo dobro in niso dovolj pregledni, da bi jih ti lahko ocenili. Direktiva o plačilnih storitvah že nalaga zahteve glede preglednosti, ki bi jih bilo treba podrobneje opredeliti, da bi bile učinkovitejše. Zaradi zelo tehnične razsežnosti pretvorbe valut v hitro spreminjajočem se okolju bo Evropski bančni organ zadolžen za oblikovanje regulativnih tehničnih standardov za pripravo boljšega okvira praks pretvorbe valut.

D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Politiko bi bilo treba pregledati po treh letih, da se preveri, ali so ponudniki plačilnih storitev skušali nadomestiti izgube prihodkov s povišanjem drugih cen in ali bi bilo treba v področje uporabe te uredbe vključiti še več transakcij.